ივერია

გაზეთის ფასი:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაურა.

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ: თბილისში, ალექსანდრეს ქუჩაზედ, სახლი № 9, ბ. ნიდდეველის საგაზეთოს, გოლოვინის პროსპექტი, ცენტრალურსა და გრიბოედოვის წიგნების მაღაზიებს.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1887 წელიწადი **საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი** 1877—1887 წელიწადი

გაზეთი „ივერია“ პირველის აგვისტოდამ წლის დამლევამდე ღირს 5 მ. 50 კ.

შინაარსი: ტფილისი, 27 ივლისი.—ახალი ამბავი.—ნარკვევი.—ცალკე წერილები: ფერეიდანელი და ფოთი-კასნაგელ დუდაკი.—უცხოეთი.—წერილი ამბავი.—გასართობი.—დეპეშა.—საკადრესო ცნობანი.—საქმრო ცნობანი და განცხადებანი.

ფელეტონი: ფშაური ლექსები.

ტფილისი, 27 ივლისი

მართლადაც, ჩაუკვირდით თვითოეულს ჩვენს საზოგადო, საქვეყნო საქმეს, რომელსაც ჩვენმა ინტელიგენციამ ხელი მოჰკიდა, და თქვენ დაინახავთ, ხომ არც იგი საქმე სწარმოეს ხეირიანად და არც იგი ინტელიგენცია ეკიდება საქმეს ბეჯითად, გულ-მოდგინედ და მუყაითად. ჩვენ ვამბობთ, ვითომ ჩვენი ინტელიგენცია ეტანება საზოგადო, საქვეყნო საქმეს, მაგრამ ესეთი აზრი ძალიან გაზვიადებულია; უფრო მართალი იქნება ვსთქვათ, რომ ინტელიგენცია მხოლოდ მაშინ ჭიდებს ხელს საქმეს, როცა თვითონ საქმე ზედწაყწუდება ინტელიგენციას, რომელსაც ზოგჯერ სამუალება არა აქვს თავიდგან აიცილოს იგი საქმე. მხოლოდ ზოგიერთა წარმომადგენელნი ინტელიგენციისა ეტანებიან საგალდებულო საქმეს, უმეტესი ნაწილი-კი სჯობს კაკშირს ქვეყანასთან და თუ ჩვენ შორის სცხოვრობს, მხოლოდ იმისთვის, რომ ჩვენში დაბადებულა და ადზრდილა. აბა, მიმითითეთ ისეთს საზოგადო საქმეზე, რომელშიაც ჩვენს ინტელიგენციას თვისის წოდებისა და მდგომარეობის შესაფერი სამსახური გაეწიოს ქვეყნისათვის! აიღეთ სწავლა-განათლების საქმე, გამოკვლიეთ მისი ვითარება, და თქვენ დარწმუნდებით, რომ ამ საქმეში იმ ინტელიგენციას ხელი არა აქვს და თუ როდესმე ხელი უხლია, მხოლოდ იმისთვის—რომ, როგორც ვთქვით, თვით საქმე ზედ-წაწუდომია. აიღეთ მწერლობა, ეს წმინდა-წმინდათა ყოველის ჭეშმარიტის ინტელიგენციისა, და თქვენ აქაც დაინახავთ, რომ არც ამ წმინდა საქმეში აქვს ხელი ჩვენს ინტელიგენციას, თუმცა იგი მწერლობა დაარსეს ჩვენს ინტელიგენციის წარმომადგენლებმა. ნუ თუ დიდი, შეუწყნარებელი დანაშაულობა არ არის, როცა იგრეთ წოდებული ინტელიგენცია განზე გაუდგება იმ საგანს, რა საგანსაც მისდევს მწერლობა, ე. ი. ერისა და ქვეყნისათვის სამსახურსა და გონებითის საზრდოს მიწვდენასა; როცა იგი ინტელიგენცია ხელიდგან უშვებს ისეთს პატიოსანს და შემძლებელს სახსარს ქვეყნის სამსახურისას, როგორც მწერლობაა? ჩვენი ინტელიგენცია-კი ამ გზობით არამც თუ მხარს აძლევს ჩვენს მწერლობას, არამედ თვალყურსაც ძალიან ნაკლებად ადევნებს. მაშ ვინ ამხნევებს თავისის თანაგრძნობით და გულის-ტკივილით ჩვენს მწერლობას და ვინდა ეძებს თავის გულის ნადების პასუხს ჩვენს მწერლობაში? მაშ ვინ-და ჭკოთუ-ლობს ჩვენს მწერლობას და ვინა ნადვლობს და ვინა ჭხარობს ჩვენს მწერლობასთან ერთად? ისევ ის მდაბიო, სწავლის მეძიებელი ეაცი და არა ვითომდა სწავლით უკვე მოსილი ინტელიგენცია...

თუ ჩვენის ინტელიგენციის სწავლა-მეცნიერებას, გონება-გახსნილობასა და მოქალაქობრივ გრძნობას ჩაუკვირდებით, უეჭველად შეინიშნავთ, რომ ამ სამისავე მხრით იგი ინტელიგენცია წარმომადგენს არა სანატერელს სურათს. უკეთამ კარგად ვიცით, რომ იგი ინტელიგენცია, შეასრულებს თუ არა „სწავლას“, სამუდამოდ სჭობს ყოველსავე კავშირს იმ „სწავლასთან“, ასრულებს იმას, რასაც დასასრული არა აქვს, და ამიტომაც ჩვენს შორის ძალიან ცოტანი არიან იმისთანანი, ვინც სწავლა-მეცნიერებას განუწყვეტლივ მისდევენ. ვამბობთ, ცოტაა იმათი რიცხვიო! ცოტა-კი არა—,სულ ხუთიოდე კაცი რომ მოიშოვებოდეს, იმისთვისაც ღმერთს მადლობა უნდა შევსწიროთ. ეხლა ყურადღება მიიქცეთ ჩვენის ინტელიგენციის გონება-გახსნილობას და მოქალაქობრივს გრძნობას: გადასხრიალეთ რომელიც გინდათ საზოგადო საქმე, რომელსაც ინტელიგენცია მიჭკარებია, გამოელაპარაკეთ იმავე საქმის შესახებ, და თქვენ დაინახავთ, რომ მას არც არაგითარი გამოჩრკვეული აზრი აქვს საქმისა, არც მიმართულება და არც საჭირო გულ-მოდგინეობა, მოქალაქობრივი მხნეობა და ბეჯითობა, ურომლოდაც ვერავითარი საქმე ვერ იხერეხს და წინ ფეხს ვერ წასდგამს. ერთის სიტყვით, ჩვენი ინტელიგენცია ვერ არის ჩვენის გრძნობა-გონების ნამდვილი გამომხატველი, იგი ვერა სწვდება თვისს დანიშნულებას, და ამიტომაც აკლდება ის პატივი და ნდობა, რომელიც მიენიჭება ხოლმე სხვა გარემოებათა შორის და სხვა ადგილას მოქცეულს ინტელიგენციას...

დავამყარეთ რა ესეთი მეხედველობა ჩვენს ინტელიგენციაზე, შეიგენეთ რა იმისი უძლურება და უფერულობა, ნება გვაქვს ვიკითხოთ, რა არის მიზეზი ამ გვარის გარემოებისა? რას უნდა მიეწეროს, რომ ესე სუსტნი და უძლურნი არიან იმ ქართველთა წარმომადგენელნი, რომელთაც ამოდენი მაცხოვრობის ძალი და მხნეობა გამოირჩინეს წარსულში და თვისის კონებინსა და ხელობის ნამოქმედარით გადმოგვცეს მაგალითები თვისის სულიერის ძალიერებისა და მხნედ და მამაცად იდწოდენ, რომელთაც ერთს ხელში წმინდა სახარება და ჯვარი ეპყრათ, ხოლო მეორეში ბასრი ხმალი და თვისი სასოება და იმედი მიმართული ჭკონდათ იმისაკენ, ვინც ყველა ჯვარდამილეთა ჯ ტანჯულთა მანუგეშებელი და მხსნელია, იგი წარმომადგენელნი, ვამბობთ ჩვენ, სრულიად უძლურნი და გონებით და ზნეობით ფუჭნი გამოდგნენ ისეთს დროს, როცა ეხლანდელ ვითარებას ფაროთო გზა უნდა დაემგვიდრებინა წარმატებისათვის? რას უნდა მივაწეროთ ისა, რომ ჩვენი ბუნებრივი და საფი გონება იქ დაუძლურდა და მიიძინა, სადაც კიდევ უფრო უნდა აუკვეტულიყო და გაძლიერებულიყო?

აი ის საკითხავები, რომლებზედაც ჩვენ განზრახვა გვაქვს მკითხველს პასუხი ვუგოთ შემდეგს წერილებში და ვუჩვენოთ, თუ სად უნდა ვეძიოთ ამ სამწუხაროთ მოგვლენის მიზეზი.

ეხლა-კი მკითხველის წინაშე ბოდიშს ვიხდით, რომ ჩვენ საზოგადო საუბარი გავუმართეთ ჩვენის ინტელიგენციის შესახებ და ჯერ არავითარი თვალ საჩინო საბუთი არ მოვიუკანეთ ჩვენის აზრის დასამტკიცებლად. ამ ნაირად მოვიქეცით იმისთვის, რომ ჩვენის ინტელიგენციის ნამოქმედარი ყველას თვალწინა აქვს, რის გამოისობითაც შეუძლია ყოველს წამს შეამოწმოს ჩვენი აზრი, და თუ ვინიცობაა, საჭიროდ ვსცანით უფრო დაწვრილებითი საუბარი ამავე საგნის შესახებ, მაშინ ჩვენს თავს ნებას მივცემთ ხელ-ახლად დავუბრუნდეთ ჩვენის აზრის განმარტებას და დამტკიცებას.

ა. ნა—ლი

ახალი ამბავი

*** ჩვენ მიეიღეთ ხელ-მეორედ გამოცემული რუსულ ენაზე წიგნი, სახელად: „Грузинскія народныя сказки и игры“ (ქართული ხალხური ზღაპრები და თამაშობა). წიგნი ლამაზად არის დაბეჭდილი, შეიცავს 120 გვერდს და ფასობს სამს აბაზად. შემდგენილი წიგნისა არის ბ-ნი ბებურ ბ.

*** კერძო საღამოს, 26 ივლისს, შუშტაიდში სახალხო სეირნობა იყო გამართული სასარგებლოდ იმ ობოლთა, რომელნიც დარჩენენ უპატრონოდ. ... ...

ნოდ შემდეგ მათის მშობლების გაგზავნისა ციმბირში და მიღებულ იქმნენ სამოწყალო სახლში ტფილისს. სეირნობამ ძრიელ კარგა ჩაიარა, მით უმეტესს, რომ საღამო მშვენიერი იყო მთვარისაგან გაკაშკაშებული. ხალხიც ბლომად დაესწრო, ასე რომ შემოსავალი კარგა უნდა შემდგარიყო.

*** ფინანსთა მინისტრმა გამოუგზავნა მოწერილობა ტფილისის საბელმწიფო ბანკსა: შემატყობინეთ, რომელ სარწმუნოების სასულიერო წოდებას უფრო დიდი შეძლება და ქონება აქვსო: მართლ მადიდებელისას, კათოლიკისას, გრიგორიანებისას თუ მოსლემინებისასაო. ბანკს შეუკრებია მოთხოვილი ცნობები და აღმოჩენილა, რომ ყველაზე მდიდარი სასულიერო წოდება ჰყოლიათ სომეხ-გრიგორიანებს. მართა სომეხთა ტფილისის სასულიერო სემინარიას იმოდენა ფული ჰქონია შეტანილი ბანკში, რომ სამოცი ათასი მანათი მოსდის წელიწადში სარგებელი. ყველაზე ღარიბი სასულიერო წოდება ჰყოლიათ ქართველებს.

*** გორის მაზრიდამ გვატყობინებენ, რომ სოფ. ლამისყანაში ეს ექესი წელიწადია, რაც გლეხ-კაცობა მოწადინებულია გიმართოს სკოლა, მაგრამ აქამდის ვერა და ვერ მოახერხა ეს საკეთილო საქმე, თუმცა სოფელი კარგად მოზდილია. მთელი ლამისყანის თემი ახლო-მახლოა ერთმანეთზე შეჯგუფილი, ასე რომ გინდ ლამის-ყანაში ვერ შემდგარიყო საპირო რიცხვი შეგირდთა, სათემო სოფლებიდამ ადვილად შეიესებოდა და კიდევაც გადაუპარებდა ამ რიცხესაო. ხალხს ეპირება წინამძღოლი და გზის მაჩვენებელი, რომ ერთი როგორმე განაჩენი შედგინოს. მით უმეტეს საკვირველია, აქამდის როგორ ვერ გამოჩნდა ხელმძღვანელი ამ საქმეში, რომ იქვე სცხოვრობს შედარებით შეგნებული და შეძლებული თავად-აზნაურობა, რომელთა შორის ვერ შეგვიძლიან არ დავასახელოთ თ. დ. ერისთავი, დუშეთის მაზრის წინამძღოლი თავად-აზნაურებისა.

*** გორიდამ გვწერენ, რომ სოფ. ხიდისთავში დიდი ხანია, რაც ერთიან

მამა მეცა მყვე ხმლიანი!
წავალის, გზებსა მაუკრავს,
სადაც გზა იკის მტრიანი,
ერთის ნასროლით ორთ დახოცს,
შინ მოვა სახელიანი!..

—

არქიეპოლიტიით მოვიდეს
მონადირენი რვანიო;
შემოეყრება თორღვაი,
ქორ-შავარდენი ჩქარიო...
— სადა რა იყავ, თორღვაო,
საით რა მოხვალ მგზავრიო?
— სოფელს დავადეგ ბეგარი,
კომლზედ ორ-ოლი ცხვარიო.
— აბჯარ რა უყავ, თორღვაო,
ძმობილის ნაჩუქარიო?
— იელოვანზედ გაუშვი,
გაქანდა როგორც წყალიო;
გამაუყენენ ეზბირნი,
ეეღარც-კი მაჭკრეს თვალიო.
— სამჯერ გეხვეწე, თორღვაო,
სამჯერ დაგიკალ ცხვარიო,
მეოთხედ გაეიფიცენით
თეთრი ქორაი ხარიო;
არ დაჯერე, თორღვაო,
ისრე შამუშვი ჯარიო,
ძმობილის მოღალატესა
ღმერთმ გიყვას სამართალიო.
ჩამოგადევნა ჩოთამა

ისარი მკვარტლიანია;
სუესა გკრა, გულსა გეწია,
გაბოძებინა მხარნიო!
თორღვეე, ნუ დამემდურები
ძალისა მოგე ძალიო!
შეიდ წელს ეარ ნაავადარი,
სამსა-კი ნაციეარიო,
მუხლით მოვზიდენ ბოძალდსა,
ხელში არა მაქეს ჯანიო;
შიგი-შიგ შეეატანინე:
ჯაპეი, პერანგი, ძეალიო...

—

გარამა თურმანაულმა
კარით კარს დაიარაო;
შაყარა ფშაელის ლაშქარი,
მათურა აიარაო;
წითელ-ყეითელი დროშაით
ბოროლა გადიარაო;
კისტანს ატარდა ბეგერი:
— ჯარით სად მიხვალ, გარაო?
— შატილს მიედიეარ, ბეგერო,
ეარდანამ დამიბარაო;
მე-დ იმ ქისტმ უნდა ეიომ.ოთ,
უნდა იქეხოს ცამაო!
გვერდ უნდა გადაქციოს
ეარდანის ციხის ქვამაო;
იტიროს ცხელის ცრემლითა
შუქმ, ეარდანის დამაო;
გადეუნდეს საქერეტელშია,

დაინგრა ძველი ხიდი პატარა მდინარე ტანაზე. ეხლა ხიდისთვის მემულეთ განუზრახავთ ახალის ხიდის გაკეთება ამ მდინარეზე, რადგან უხიდოდ ძრიელ დიდს გაჭირვაბაში არიან და მისელა-მოსელა გაძნელებული აქვთო.

*** ქართლიდამ მოწერილი ამბები ბეერს სანუგეშოს არას გვეუბნებიან წლეევნდელს მოსავალზე. მართალია, პურეულობას კიდევ მაგდენი არა უჭირს-რა — საშუალო მაინც არის, მაგრამ ღვინოების საქმე კი თურმე ძალიან საეჭვოდ არის. ჯერ ერთი ესა, რომ ბეერ-ალაგას ნაკარი გად

ფურთა სახოგადოებანი ძალიან მორიდებული არიან ყოველგვარს საპოლიტიკო ღონისძიებასა და ტუფლიუბრალო სიტყვების რახ-რეხს არ ეწყობიან. ეს დიდი კეთილ-ეგონიერება იმითის მხრით და სრულის თანაგრძნობის ღირსია. ისინი უფრო გულ-მოდგინედ ეკიდებიან თავიანთ საკუთარს საქმეს და სიდადრეს მოაკმაყოფილებენ თუ შემთხვევისთვის, თუ ვინიცობაა სამშობლოს მტერი დაეცა. ფერრიმა სთქვა, რომ ჩვენი ჯარი და ფლოტი რიგ თავისთვის ბუმბულ და წერარად იღებენ და ამზადებს სამშობლოს დასაცავადაო. მაგრამ სამწუხაროდ ამ საქმეს ხელს უშლიან უმეცარ-ვიღაცანი დასნი, რომელთაც უნდათ შეიტეხონ ჯარში სამსახურის კიდ. ამ სახით, ამითის სურვილის კიდამეიდე დიდება და ბედნიერება საფრანგეთისა ღაბის საფრთხესა და განსაცდელში ჩაგდონო.

შემდეგ ორატორმა ძალიან კადაჭარა და მეტად კაენიერად მოიხსენიეს უმეცარ-ვიღაცანთ დასნიც და მათი მოთავეანიც. ეგ რასმუნელიკელი კომუნარები არიან, ის დასი, რომელიც ითხოვს, რომ ჯარი საერო კეკრდის იყოს, ის დასია, რომელმაც დაჭრიტა საფრანგეთის კონერდები. ფერრიმ ამ სიტყვის გადაკვეთი მოაკოსა მსმენელთ ის ამბავი, რომ 1871 წელს კომუნარების დაჭრიტეს ორი გენერალი ლეკონტი და ტომასი. დაკარწმუნებითო, განაგრძო ორატორმა, რომ დღესაც ამ დასს უნდა, მარტო თავად ჭ�ეფლოდეს მამულის სიყვარულის და პატრიოტობისა, ვითომ და სხვა დასის კიდს არ შეუძლიან უყვარდეს თავისი მამული და იყოს პატრიოტი. იმითი პატრიოტობა სულ სხვა ნაირია: იმითი პატრიოტობა და ფანატიკოსობა თავზედ ხელადებია. ეაჩუმენენ გისმე, გიანდინ კარპან და ამას ეთაყვანებიან, აი ეს არის იმთავბურად მამულის სიყვარული. ისინი, ვინც მუსლს არ იდრეკენ ამ კარპის წინაშე,—დასკენს ფერრიმ,—ვინც სტრიუმფო ტუფს უკან არ მიჰხნანდენენ რეკოლიუციის მომხრე გენერალს, ვიდაც კოფუ-შანტანის სენტ-ირონს სათაყვანებლად (ვითომ ბუდანკეს სათაყვანებელადო), ისინი პატრიოტები-კი არა, სხვამეფოს მოდალატენი არიან. ამ კეკრად ფერრიმ შეადარა ბუდანკეს მაჩუმელ სენტ-ირონს. ეს მეტის-მეტი კადნიერება იყო ფერრის მხრით მით უმეტეს, რომ ბუდანკეს, როგორც სამშენდრო კიდს არ შეუძლიან კეზეთის შემწეობით ურა-ჭყოს და თავადამ ითიდლის ასეთი ბრალი და ცილის-წამება. მეტი ღონე არ იყო. ალი და ხმალში გამოითხოვა.

ეი ამ ამბავმა ალეკლეკ სახოგადოება, ალალპარეკა კიზეთები და თითქმის ეკეკლს დაეკეკა ღორისა და კასანიკის ამბავი. ღორმა დაბეკლა კიზეთებში ეკრანი, რომ მონარქიის მომხრეთ სთხოვეს ბუდანკეს, ჩვენდა სასარგებლოდ მოახეკრნე რამე და რესპუბლიკა დამბესო. ამაზე კასანიკმა თავის კიზეთ „Autorité“-ში დაბეკლა: მონარქიის მომხრეთ მომანდეს ბესეხი მეგე ღორეს, ისეთი ბესეხი, რომ სიალასეკთ ტკეცანი მოიღოსო. ამ ფრაზის კამო ღორმა დეკლი გამოითხოვა კასანიკი. კასანიკმა შეთავალ, ვიდრე არ დასესეკლებ ამ დეპეტატებს, რომელთაც უნდოდთ კითომ შეეგულიანებით ბუდანკეკ, არ კიფერიკეკეკ ბენთანეკო. ღორი დათანხმდა, მხოლოდ იმ პირობითაკი, რომ სასლდები ამ დეპეტატებისა დაბეკლდეს კონეკრტეფოფიდეფო და ჩაკანაბენინთ კასანიკისოთვის, მაშინ, რაკა პირისპირ საბრძოლველად დადგებოდნენ. თუ ესლეკ ეარი ეკეკ სთქვა კასანიკმა ფეკლასეკო, მაშინ, მე, ღორს ნება მეკნება ესთქვა, ხომ კასანიკი ალარ მისდეკს ანეკ. ამ კეკოდეკონერებს, რომლის გამოც სეკანის ომის დროს სარდაფებში ამალეკოდეკო. ეკრ-ეკრრობით, დეპეშას არა ეფნობენიარ, რა მოხდა ამის შემდეგ.

უცხოეთი

გენის გაზეთი „Polit. Corresp.“ ეფუნეკეს ვითომ ოსმალეთი ძალიან მოწადინებულია რაქე ნაირად მიიმხრაოს ინგლისი, ავსტრია, იტალიელ და გერმანია, სთხოვოს მათ შუამდგომლობა რუსეთისა და საფრანგეთის წინაშე და დითანხმოს ეს ორი სასეკლმწიფონი კოალიციის პრინცის მთავრად ამორჩევაზე. ამისათვის ოსმალეთის მთავრობას ეკრნეკინა მიწერ-მოწერა გაუმართავს თავის ელჩებთან. აგრეთვე იმეკე სეკანს, კ. ი. რუსეთის მიმართაბს, მისდეკეს პეტერბურგში ოსმალეთი ელჩი მაკრ-ფაში. ოსმალეთი ირეკეს არ მოიმოქმედებსო, თუ თუ ვინიცობაა სახელმწიფოები ვერ მორიგდენო. ოსმალეთი ირ დაიმტკიცებს კოალიციას, სანამ რუსეთი და საფრანგეთი თავის თანხმობას არ გამოაცხადებენო.

პეტერბურგიდგან სწერენ ერთს ბერლინერს გაზეთს, რომ რუსეთი ამ გზას არ ასეცდება, რა გზაზედაც დღემდის სდკანს, რომ სხვა-და-სხვა სახელმწიფოთა ეკეკეფიეკ შუამდგომლობა პრინცის კოალიციის შესახებ ეეფი ინებრესაო; შეიწუნარებს მხოლოდ ისეთს რეკენტს, რომელიც რუსეთისა და ოსმალეთის თანხმობით იქმნება დანიშნული და რომელიც დაითხოვა საერო კრებას და დანიშნავს ახალს ეარჩევანს.

სხვა გაზეთებიც ამასვე ამბობენ რუსეთის შესახებ და თან უმატებენ, რომ რუსეთის ეზრით ბოდგარიის საქმეთა რეგანანად საჭიროებელად საჭიროა დროებით ან რეგენტისა, ან ბენეკანდ-ბუფერნატორისა ან და კომისარის დანიშვნა. ამბობენ ვითომ მხედველობაში ჭეკეთ თავადი ალეკანდრეს ბოდგარიაში ოროდე კეკრის განმაკლობაში.

გაზეთ „Новое Время“-ს დეპეშათ ეუწეკეს ვენიდგან, ვითომ პრინცი კობურგელის ამ მოკლე ხანში წავა ბოდგარიაში, რისთვისაც ეფეკლდეკ გამზადებულია. რეგენტები ვარნიდგან რუშწეკში წასულან; სოფიაში ასეთ დღეს შემდეგ დაბრუნდებიანო.

ეკეკლ ეს ცნობანი იმის მოწმობენ, რომ პრინც ფერდინანდს ეკრ-ეკრობით ეიდეა ანაც თუ დეკეკრკვს, ანამედ ამისი საქმე ეფერო კარგად დატრიალდებულა. უნდა მოკეკლდეკო, რომ რუსეთი ამ შეთხეკეკნი თავის ბოდგარეთში ირ დაკეკდებს და კოალიციის მთავრობაზე ირ დასთანხმდებს. მაშინ ვანახოთ, რა მოგეტანოს ვერბიეს ბოდგარეთ, საიოკეს დაიეკეს დიპლომატიის სასწორი. თუ ეკეკანსკენელ ცნობებს დაეკეკერეთ, შეგეიძეკნა ეკითეკნოთ, რომ ბოდგარიის საქმეს ისეთი დრო დაედგა, რაც ეკ-ზოგადად დიპლომატიას და განსაკუთრებით ბოდგარიასა დიდი განსაცდელი მოეკალა სახელმწიფოთა შეკამათების გამო.

წერილი ამბები

— მიდანის თეატრსა „Pezzana“-ში ამ იკვლისის თთვის დასაწეისში წარმოდგენილი ასული კომიკური ოპერა ასაგანდა იტალიის კომპოზიტორისა, პაოლოა დიანენისა: „Don Pedro dei Medina“. ეს ოპერა ძალიან მოსწონეს ბოლოს ალეკანდრეს ბოლოს, რადგან მეტად მხიარული მუსიკა აქვს თურმე.

— სარა ბერნარი აქამდე ლონდონში იყო და ყოველს ამის წარმოდგენაში იმდენი სალხი ესწრობოდა, რომ 100 თუმანი ღაბეა თეატრს შემოსავალი ჭქონია. ამ ყამად სარა ბერნარი პარიკში მიესულა და იქაც წარმოდგენების გამართვას აპირობს თურმე.

— ინპანიის ქალაქს იკალლიში მთელი სახოგადოება შემდგარა, რომელიც ყოველს წელს სახოგადოებასას 12—80 მანათამდე ანდეკენენს. სახოგადოება ყოველს წელიწადში სამს ღარსულს კიტს ირჩევს და თავის სარგოთ ერთს ათს წელიწადს, მეორეს ხუთსა და მესამეს ერთს წელიწადს ანცოგრეს ეკრნაში.

— პორტუგალიის ედიფოვალი წარსულს ზაფხულს ლისაბონს ასდო იყო ერთს ზღვის სანანაზე და მეტურნეობა ისწავლა თურმე. ამ ყამად ლისაბონის მეტურნეთა შორის ყველაზედ მდიდარ და კარგ მეტურნედად ედეფოვალი ითვლება თურმე.

— ამ ყამად მთელს ევროპაში იმიზეა ატენილი ლაბარეკი და ბასი, რომ გამოეგონოო რაამ საშუალება და გადაკარჩინოთ თეატრები ტეტიდის შიშსაო. ინგლისელებს ამ საქმისათვის ბრაქტიკულად შეუხედნათ, ენლეკეკ ეუკეთ რკინისა და ფოლადისგან თეატრი სტრანდში და ამის გარდა ამ თეატრისათვის რამდენიმე ტეტი კარებები დაუტანებიათ. ამ დღეკეში ამ თეატრში ხეტინისათვის სიცდელად ტეტლი წაუდგებიათ, ტეტლი საშინლად ეკძალერებულა ისე, რომ ადი 4—5 სიკუნამდე მოდეა ასულა და ტოტადე წეკი მიუსსეკთ თუ არა, ტეტლი მაშინათვე ჩამქრალა, რადგან ზკარი და კეკდები ჩამაწოდენ თმანიო...

ეკუბა ჩაიკეკან ტანზედა,
ხელში აიღო ტარიო.
ყეველსამეკ ისრეე წაუეა
შინ მოყეანილი ქალიო...

—

უკეე ნაფშაეელთ შეილებსა
ცხეარი ჭყეე ბორბლის ძირსაო,
ხელ-სარკიანებ დადიან,
დილ-დილ იბანენ პირსაო;
ქისტების მოლოდინი აქეს,
შეკეარა იკეან გზისაო...
ქუჯეგამ ქუჯეგამამ
ქისტს ხელებ გაუკრისაო;
ჩამაიყანინ ლაშარსა,
სამანზედ დაუბისაო;
უფროსებ ამწყალობებენ,—
შუდამც ხელ გეპართეისაო.

—

გორგის ნუ მაჭკლაეთ, ქისტებო,
ბრალია კარგის ყმისაო!
არ დაიჯერეს ქისტებმა:
—გორგიმაც ეგრე ქნისაო!..
ჩაუსხდეს მთის თაეს, მთის ძირსა,
ფერ ვერ უცვალეს მგლისაო!
ეაი, თქეენს გორგის, ქისტებო,
ხანი არ მექნა ცდისაო!
თუ შამხეედრიდით პირდაპირ,
ქნეეა მეც ეიცი ხმლისაო!

—

ეინა სთქეა,—ენამც გაჰხმეა—
ქისტეთში ბეერი ცხეარია.
გაიგო ლაშარის ჯეარმა,
ილტოზედ ყარაულებმა
დასწეურეს ილტოს წყალიო,
ისრე დიოდა თეეზები,
როგორც მთეზზედა ცხეარიო;
ჩაეიდეს ქცეულშია,
დაბრუნდა ცეცხლის ალიო;
შალესა, ბოიგალასა
საწყინარ ეტყეის მხარიო.
იმ საუბრებში დაეცა
სამის ბელადის ჯარიო;
დაექცენ ამხანიგები,
ერთურთზედ დარჩა თეალიო.
ბოიგარ ეტყეის შალესა:
—ძმაო, მიეირე მხარიო,
ჩეენ მაინც ნუ დაეიქცეეთ,
აუეს დაგედებენ სხეანი...
შალეეო-დ ბოიგარაო,
ღმერთმა გაცხონოსთ მკედარნიო;
მალეე მაისწარ მეორე,
ბელადს მასტეხე მხარიო...
ბეჩაკო ბოიგარაო,
თოფმ დაგატანა ძალიო,
კიდეე კი დასდეგ ფეხზედა,
წეერ წადმ იხმარე ხმალიო;
გულს ნურას შამოგეყრება
წინ გაიმძღეარე სამიო...
თქეენგან დაჭრილებს ლეკებსა
სისხლისა მისდეეს კეალიო;
იმ თქეენმა ამხანიგებმა
მძინარე გამამალეიძეს,
თავში დამარტყეს ხმალია;
ვერ აკრეეენეს რჯულ-ძაღლთა,
რომ გაეხეთქა თაეი...
დარჩია ბურდიაული,
ღმერთმა აცხონოს, მკედარია,
მარჯვენა მასჭრეს ლეკებმა,
მარცხენით იხმარა ხმალია!..
მე ეიდეეს წასკა წეერითა,
ეეალარ იარა გზანია.
ბიხენეს საბელადოში
ე დარჩიაის ქალნიო:
—ძმანო, აღარას გეეშეელთა,
ჩეენ დაგეაელიან თეალიო?
სტამბოლ-მისრეთში გაყიდეს
ჩეენი ქალი და რძალიო;
მე არ მიყიდეს რჯულ-ძაღლთა
თათრის ბაზარზედ მდგარიო...
ტერლის თაეს უდგა ლოგინი
—
გაგას, მაგბერდის შეილსაო;
მძინარეს არსად შესცე�dეთ,
ნაწოლს ჭიუხის ძირსაო;
შეერილან ღლიღეელთ ეაყეი
გაგაის მუქარაზედ,—
წამოეიყანოთ გაგაი,
თაე უნდა მოეკრთ გზაზედ!..
— თქეენ გაგას ვერ წამაიყანთ,
ეერც მასჭრითთ თაესა გზაზედ...
ბიბინა ოსმალეთის ალმა
ალალპარეკა კიზეთები
ალალ-ალალ ალალ-ალალ
ალალ-ალალ ალალ-ალალ
ალალ-ალალ ალალ-ალალ

დეპეშა

25 ივლისი

ვაშინგტონი. ავსტრიის იმპერატორი მოვიდა დღეს აქ იმპერატორის ვილჰელმის სანახავად. იმპერატორთა ერთი-ერთმანერთის ნახვასა და მოლაპარაკებასა არც ერთი მინისტრი არ დასწრება.

26 ივლისი

მოსკოვი, 25 ივლისი. დღეს მოსკოვმა დასასფლავა შესაფერის პატივისცემით დიდად პატივცემული პატრიოტი რუსეთისა. დილის ცხრა საათიდგან ცესარევიჩის ნიკოლოზის ლიცეის ეკლესიაში თან-და-თან თავს იყრიდნენ განსვენებულის კატკოვის დასახლოებულნი პირნი, მისნი პატივისმცემელნი და ნაცნობნი. ეკლესიაში დასწრნენ სხვა-და-სხვა ქალაქების, წოდებათა და დაწესებულებათა დეპუტაციები და წარმომადგენელნი და აგრეთვე ქალაქის საბჭოც. ლიტურგიის დასაწყისს მოვიდნენ საერო განათლების მინისტრი და მოსკოვის გენერალ-გუბერნატორი, რომელთანც განსვენებულის კუბოს დადგა მშვიერი გვირგვინი ცოცხალ ყვავილებისაგან. გვირგვინების რიცხვი ასამდე იყო. ლიტურგია გადაიხადა მისმა უსამღვდელოესობამ ალექსანდრემ. ლიტურგიის დასასრულს სამდთო-სჯულის მასწავლებელმა ლიცეისამ სიტყვა წარმოსთქვა. ეკლესიიდგან კუბო-გამოიტანეს განსვენებულის ნაცნობებმა და ნათესავებმა. შემდეგ კუბო ხელით მიჰქონდათ თვით ალექსეევსკის მონასტრამდე, რიგრიგად, თანამშრომელთა და პატივისმცემელთა განსვენებულისას, მოსამსახურეთ ლიცეიაში და საუნივერსიტეტო სტამბაში.

ბალდახინი სულ გვირგვინებით იყო მოცული. სიტყვაზე სიტყვანი წარმოსთქვეს: სტალიშევმა, ნაზარევსკიმ, ასტაფიევმა, კულაკოვსკიმ, და შარაპოვმა. თუმცა იმ დღეს ძლიერი წვიმა იყო, მაგრამ ქუჩები და მოედნები მაინც სავსე იყო ხალხითა; მოსკოვის გენერალ-გუბერნატორმა გაჰყვა შრომცესასის თვით სასფლავამდე და დაჰკო იქ ბოლოამდე.

ვაშინგტონი. ავსტრიის იმპერატორმა გულითად გამოეშვიდობა გერმანიის იმპერატორს და დღეს წარვიდა გაშტეინდგან. იმპერატორი ვილჰელმი აქედგან წავიდა ოთხშაბათს.

ბეტინგენი. დღეს დიდით ამბით გადაიხადეს წირვა აქაურის უნივერსიტეტის ას-ორმოცა-და-ათის წლის იუბილეის დღესასწაულის დასასწაისის გამო.

27 ივლისი

კეტერგბურგი. დღეს შავლოვსკში მთავრის გაბრიელ კონსტანტინესძის წმ. მირონ ცხობაა დანიშნული, რომელზედაც დასწრებიან მათნი უდიდებულესობანი და სხვა წევრნი იმპერატორის გვარეულობისა და აგრეთვე საბერძნეთის დედოფალი და მემკვიდრე შრინცი.

როგორც გვაუწყებს „Новое Время“, სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს წინადადება მიუცია საქმეურნეო. საზოგადოებათათვის: თქვენ იცინრეთ და პირ-და-პირი მონაწილეობა მიიღეთ სამხედრო უწყების სასურსათო მოგზაურებისათვის სამეურნეო ნაწარმოებთა სუდვაში ადგილევე დანიშნულის ფასებით.

გუდა-კეშეტი. სერბიის მეფე და მემკვიდრე შრინცი გუშინ წავიდნენ ტატრა-ფიურეთში, ვენგრიაში, სამადნო წყლებზედა.

კეტერგბურგის ბირჟა, 24-ს ივლისს ფასები:

	მოიყვანა	გაყიდა	ბოლოფასი
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ
ხუთ-მანათიანი ოქრო	— »	— »	9 32
ტაბოგენის კუპონები . .	— »	— »	180¾
მანათიანი ვერცხლის ფული, ...	— »	— »	1 28
5% პირველის შინაგანის ხელხის მომგები ბილეთი	— »	— »	265
— მეორისა	— »	— »	253½
გირავნობ. ფურცელნი:			
ტფილისის ბანკისა. .	— »	— »	99
ქუთაისის ბანკისა . . .	— »	— »	99
ტფილისის სურთიერთო ნდობის საზოგადოებისა	83¾	— »	— »

საპატალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქედ ჩვენ (1887) წელიწადია. ქმეყნის შექმნიდამ **7395**.

ქვეყნი ინდიქტიონი მე-14, ამისი ქრონიკონი—ეოთ=479 წელია. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ.

ახალი ინდიქტიონი მე-4, ამისი ქრონიკონი—მგ=43 წელწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2276 წ.

1887 წლის ზედ-ნადები—14.

მაკათათე 31 დღით არის

28 დღე ხამშაბათი. წმ. მოც. ნიკონარისა და პრეხორისა, და სხ. კათოლ. ინოკენტისა, ნაზარისი, ცელსასი და გიქტორისა. სომეხ. 12-თა წინ-მეტყველთა. მუსულ. მე-20 რიცხვი თოვისა ზილ-ყადესი, 1304 წ. ჰეჯრისა. ქრისტმარიტი შუა-დღე 12—5. ტფილისში მზე ამოდის 5—2, ჩადის 7—7. მთვარე 21 დღისაა.

29 დღე ოთხშაბათი. წმ. მოწ. კალინიკე, ძალწულ-მოწამე სერაფიმისა; წმ. მოწ. ევსტათი მცხეთელისა. კათოლიკეთა: მართასი, ფელიქსისა და პეტრისასი, სომეხ. მარხვა. მუსულმ.მე—21 რიცხვი ზილ-ყადეს თოვის 1304 წ. ჰეჯრისა ქრისტმარიტი შუა-დღე 12—5, ტფილისში მზე ამოდის—5—3, ჩადის. 6—7. მთვარე 22 დღისაა.

30 დღე ხუთშაბათი. წმ. მოციქ. შილა, სილუან მოწ. იოანე მზედარ. კათოლ. ბიბლანისა და სინეანასა სომეხ. წმ. სოფია და სამთა ასულთა: პისტა. ელპიდისა, აგაპისა. მუსულ.მე-22 რიცხვი ზილ-ყადეს თოვისა, 1304 წ. ჰეჯრისა. ქრისტმარიტი შუა-დღე 12—5, ტფილ. მზე ამოდის 5—4, ჩადის 7—5. მთვარე 23 დღისაა.

გამოსაღები ცნობანი

ნახრი

1 იელისიდამ 1 აგვისტომდე.

თეთრი შური რუსული 1 ბიბ.	5	კაპ.
წითელი შური 1-ის ხარისხისა .	3	»
» 2 »	2½	»
თონის წითელი შური 1-ის ხარის.	5	»
» » 2—	3½	»
» » 3	3	
ჯვრის მამის შურის დაკვაში	5	»
1-ლის ხარისხისა . .	4	»
მე-2 ხარისხისა . .	»	»
მე-3 — . . .	7	»
ძროხის ხორცი 1-ლის ხარისხისა.	6	»
» 2 »	13	»
სუკი. . . .	8	»
ცხვრის ხორცი . . .	»	»
ღორის ხორცი 1-ის ხარისხისა.	»	»
» 2 »	»	»

მიმოწველა ცეცხლის გემბგისა შავს ზღვაზედ.

ბათუმიდამ გადის: ხუთშაბათობით ხუშადღეების 4 საათზედ მოკლე გზით და ნოვოროსიისკსა და კერჩში შეიჯდების.

შაბათობით საღამოს 8 საათზე შორის გზით (ეგვეს ნავთ-სადგურებში შეიჯდის).

კვირაობით საღამოთა, ხუმზღვარ ბრეგ, სტამბოლამდე მიდის.

ბათუმში მოდის ოდესიდამ: სამშაბათობით შუა-ღამისს შორის გზით.

პარასკევობით დილით ოდესიდამ მოკლეს გზით (კერჩსა და ნოვოროსიისკში შესვლით).

შაბათობით დილით სტამბოლიდამ ფოთიდამ ბათუმში მოდის: სამშაბათობით—ამის შემდეგ, რაც სოხუმიდამ მოდის გემი შორის გზით. ხუთშაბათობით—ღამის 9 საათზე და მასწერზის მოკლეს გზით მოსაბრუნელ კვკასიისა და ყირიმის გემს,

შაბათობით დილის 9 საათზე და მასწერზის შორის გზით მოსაბრუნელ კვკასიისა-ყირიმ..სა და რუმეთ-ანატოლიისკენ წამსვლელს გემებს.

ბათუმიდამ ფოთს მიდის პარასკევობითა და კვირაობით. რაკი გემი მოვა ფოთიდამ ბათუმის საკენტრო გადასწყვეტს ხოლმე, რადა წაკ ეკენ. ამის გარდ ეკოგეკ-კვირა ფოთში მოდის ოდესიდამ და ყირიმ-კვკასიის ნავთსადგურებიდამ გადასწყვეტილს გადაზე ე ბეგ ბეგ ბეგ

კვირაობით, საღამოზე და სამშაბათს ბათუმისკენ მიდის, რაკი თავ სამეგრელ ბანკეგენ. მარე ბათუმიდა პარასკევობით მიდის ყირიმ-კვკასიისა ნავთ-სადგურებისკენ, სოდა თუ აკლის რაა ფოთმიც ეკოგდის ხოლმე.

რუსეთის სანავიგაციო საზოგადოების საკენტრო ამოფეგეა სასასფალ ქუჩაზე, ანრეპინისეულს ქარგასაში, № 101.

მიმოსვლა რკინის გზისა

ბათუმსა და ტფილისს შუა

სტანციები	მოდის		გადის		სტანციები	მოდის		გადის	
	საათ.	წამი.	საათ.	წამი.		საათ.	წამი.	საათ.	წამი.
	დ ი ლ ი თ								
ტფილისი .	—	—	8	49	**ბათუმი** . .	—	—	8	4
ავჭალა. . .	9	9	9	11	ქობულეთი .	8	54	8	57
მცხეთა. . .	9	32	9	40	ნატანები . .	9	25	9	29
ქსანი . . .	10	3	10	05	სუფსა . . .	9	55	1	2
კასპი. . . .	10	33	10	36	ლანჩხუთი	10	35	10	39
გრაკალი . .	10	59	11	1	ნიგოითი . .	10	51	10	53
ბორი . . .	11	25	11	40	საკვაესო. .	11	14	11	16
ქარელი . .	12	8	12	11	**ხამტრედია**	11	33	11	51
გომი . . .	12	37	12	41	კოპიტნარი.	12	13	12	16
ხაშური . .	1	2	1	17	რიონი . . .	12	47	1	2
სურამი . .	1	29	1	32	აჯამეთი . .	1	15	1	18
ფონი . . .	2	—	2	3	**ყვირილა** .	1	58	2	10
ბეკეთუბანი.	2	56	3	16	ძირულა . .	2	48	2	50
მარელისი .	3	45	3	48	ბელაგორი .	3	17	3	20
ბელაგორი .	4	15	4	18	მარელისი .	3	47	3	49
ძირულა . .	4	45	4	48	**ბეკეთუბანი**	4	18	4	37
ყვირილა.	5	26	5	40	ფონი . . .	5	30	5	34
აჯამეთი . .	6	14	6	16					
	ს ა ღ ა მ ო თ ი					ს ა ღ ა მ ო თ ი			
					სურამი. . .	6	2	6	5
რიონი. . .	6	29	6	44	**ხაშური** . .	6	17	6	32
კოპიტნარი .	7	08	7	10	გომი . . .	6	50	6	54
ხამტრედია .	7	29	7	49	ქარელი . .	7	16	7	19
საკვაესო. .	8	5	8	7	**ბორი** . . .	7	44	7	54
ნიგოითი . .	8	27	8	30	გრაკალი . .	8	15	8	17
ლანჩხუთი .	8	42	8	46	კასპი. . . .	8	40	8	43
სუფსა . . .	9	19	9	27	ქსანი . . .	9	7	9	9
ნატანები . .	9	52	9	55	მცხეთა. . .	9	28	9	34
ქობულეთი .	10	22	10	25	ავჭალა. . .	9	52	9	54
ბათუმი . .	11	13	—	—	**ტფილისი** .	10	15	10	46

ქუთაისიდამ გადის რიონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზედ და სალამოზედ 5 საათსა და 50 წამზედ.

რიონიდამ ქუთაისს მიდის ნაშუადღევს 1 საათსა და 12 წამზედ და სალამოს 6 საათსა და 55 წამზედ.

ტფილისსა და სურამ შუა

	დ ღ ი ს ი თ					ღ ა მ ი თ			
ტფილისი .	—	—	3	21	სურამი. . .	—	—	2	59
ავჭალა . .	3	46	3	49	**ხაშური** . .	3	11	3	27
მცხეთა. . .	4	19	4	25	გომი . . .	3	50	3	55
ქსანი . . .	4	49	4	52	ქარელი . .	4	24	4	31
კასპი . . .	5	24	5	29	**ბორი** . . .	5	4	5	19
გრაკალი . .	6	—	6	3	გრაკალი . .	5	46	5	51
	ს ა ღ ა მ ო თ ი					დ ი ლ ი თ			
ბორი . . .	6	31	6	45	კასპი . . .	6	18	6	24
ქარელი . .	7	18	7	24	ქსანი. . .	6	55	6	59
გომი . . .	7	53	8	1	მცხეთა . .	7	24	7	32
ხაშური . .	8	24	8	38	ავჭალა . .	7	55	7	58
სურამი . .	8	50	—	—	**ტფილისი** .	8	24	—	—

ვერძო განცხადებანი

სენაკის სათავად-აზნაურო სასწავლებლის ინსპექტორი აცხადებს, რომ ამა მდგომარე 1887 წ. ენკენისთვისთვის სკოლის პირველს განყოფილებაში ორმოცი (40) ეკანსია იქნება, მეორეში ექვსი (6) და მესამეში და მეოთხეში შეიძლება მხოლოდ შემთხვევით აღმონდეს ეკანსია. პირველს განყოფილებაში მისაღებ ყმაწვილებს ეგზამენი არ მოეთხოვებათ.

თხოვნა უნდა შემოიტანონ ინსპექტორის სახელზე 15 აგვისტოდამ 25-დის და თან წარმოადგინონ შემდეგი საბუთები: მოწმობანი ნლოვანებისა და აზნაურობისა, ანუ ბანკის გამგეობის კეტანცია, რომ მოსწავლის მშობელი (დედა ან მამა) ბანკის დამფუძნებელთაგანი არიან. პირველს განყოფილებაში შეიდისა და რვა წლის ყმაწვილი მიიღება, მეორეში ცხრისა, მესამეში ათისა და მეოთხეში თორმეტისა. თანახმად საბანკო კრების გარდაწყვეტილებისა, სენაკის სათავადაზნაურო სასწავლებელში ყმაწვილის მიბარების უფლება აქვთ ქუთაისის გუბერნიის ყოველი მეზრის თავადაზნაურთა. (8—1

ქუთაისის სათავად-აზნაურო სასწავლებლის ინსპექტორი აცხადებს, რომ 1887 წ. ენკენისთვისთვის პირველ განყოფილებაში ო�და-თერმეტი (38) ეკანსია იქნება; მეორე, მესამე და მეოთხე განყოფილებებში ეკანსიები სულ არ არის. აგრეთვე არ არის ეკანსიები პროგიმნაზიის პირველსა და მეორე კლასებში. პროგიმნაზიის მესამე კლასში იქნება ოთხი ეკანსია და მეოთხეში არა ნაკლებ ოცის ეკანსისა. პირველ განყოფილებაში შემსვლელთ ეგზამენი არ მოეთხოვებათ. თხოვნა უნდა შემოიტანონ ინსპექტორის სახელზე 17 აგისტოდამ 24 აგვისტომდე და ამასთანავე უნდა სარმოადგინონ ნლოვანობის და აზნაურობის მოწმობანი. თუ აზნაურობის მოწმობანი არ ექნებათ, ბანკის მოწმობა (კეტანცია) მაინც უნდა იქონიონ, რომ ყმაწვილის მშობელი (დედა, ან მამა) ბანკის დამფუძნებელთა წევრთა შორის ითვლება.

სწავლა დაიწყება პირველს სექტემბერს.

სპირიდონ ჯორჯიკია

(6—3)

ქართველთა შორის ფრა-კიოხვის გამაკარცელებელ სეზონგადოების

ბიბელიოთეკა

და

კანცელარია

გადატანილია ახალს სადგურში: ხასხლის ქუჩაზე, სარაჯიშვილის ხახლში, ეზოში.

Дворцовая ул., домъ Сараджева, во дворѣ.

დაიბეჭდა და ისყიდება ტფილისში ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში და ქუთაისში ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში:

რამდენიმე სატყვა

ბ-ნი ილია ჭავჭავაძის სავასუნად

„ვეფხვის-ტყაოსნის“ გამო.

ა ვ ა ვ ი ს

გამოცემული ზაქ. ჭიჭინაძისაგან

ფასი ორი შაური

დაიბეჭდა და ისყიდება ტფილისში: გრ. ჩარკვიანისა და გრიქურიოვის წიგნის მაღაზიებში, გორში—თვით ავტორთან და ქუთაისში—ჭილაძის მაღაზიაში

ორი მოთხრობა

ს. მგალობლიშვილისა

I მცვალეზე

II დიდ ზალაში

ფასი ორი შაური.

Продается въ тифлисскихъ книжныхъ магазинахъ

УСТАВЪ О ВОЙНСКОЙ ПОВИННОСТИ (ДѢЙСТВИТЕЛЬНАЯ КАНОНИЧЕСКАЯ)

НА АРМЯНСКОМЪ ЯЗЫКѢ

для Кавказа, составилъ Х. Малумянъ.

цѣна 30 коп.

Дозв. цен. Тиф. 27 іюля, 1887 г. Типографія „Кавказское Обозрѣніе“ (Н. И. Френкель) Караванъ-Сарай Земельнаго Банка. რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე